

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Διαφορά άρθρων 438 και 441 § 1 ΚΠολΔικ : Η διαφορά μεταξύ των διατάξεων αυτών εντοπίζεται αποκλειστικώς στον τρόπο ανταπόδειξης κατά τους περιεχομένου συμβολαίου, στο οποίο έχουν συμπεριληφθεί δικαιοπρακτικές δηλώσεις. Ειδικότερα : Εάν δεν υπήρχε η διάταξη του άρθρου 441 § 1, τότε οι δηλώσεις των μερών θα ήταν επιδεικτικές ανταποδείξεως μόνον με προσβολή του Συμβολαίου ως πλαστού κατά το άρθρο 438, επειδή πρόκειται για γεγονός που έλαβε χώρα «ενώπιον» του Συμβολαιογράφου. Το άρθρο 441 § 1 εισάγει απόκλιση από τον κανόνα του άρθρου 438 και επιτρέπει την ανταπόδειξη (και χωρίς προηγούμενη προσβολή του συμβολαίου ως πλαστού), αλλά υπό τον περιορισμό ότι η ανταπόδειξη αυτή - που βαρύνει τον μαχόμενο κατά του βεβαιουμένου στο συμβόλαιο και εν προκειμένω την ενάγουσα - θα γίνει μόνον εγγράφως (άρθρο 393 § 2 ΚΠολΔικ) και μάλιστα μόνον με συμβολαιογραφικό έγγραφο (άρθρο 394 § 2) (**Μπέης**, ανωτ. υπό το άρθρο 441 § II 2 σελ. 1746). (No 260-ΕφΑθ 2428/2004).

Πλαστότητα εγγράφου κατά το άρθρο 438 ΚΠολΔικ' περιλαμβάνει και την υλική και την διανοητική πλαστογραφία (ψευδή βεβαίωση)' προσβολή δημόσιου εγγράφου ως πλαστού' προϋποθέσεις κατά το άρθρο 463 του ΚΠολΔικ' άλλως, απαράδεκτο του ισχυρισμού αυτού (ΕφΑθ 1712/1998).

Πλαστότητα εγγράφου' έννοια : στον χώρο της πολιτικής δικονομίας, ως πλαστότητα νοείται μόνον η νόθευση (γνησίου) εγγράφου' αντιθέτως, η πλαστογράφηση της υπογραφής του εκδότη συνιστά έλλειψη γνησιότητας του εγγράφου' έννομες συνέπειες : μόνον επί νοθεύσεως εγγράφου απαιτείται να προτείνονται τα αποδεικτικά μέσα προς απόδειξη της πλαστότητας (άρθρο 463 ΚΠολΔικ)' επί προσβολής εγγράφου ως μη γνησίου, ο επικαλούμενος αυτό φέρει (κατά κανόνα) και το αντικειμενικό βάρος απόδειξης της γνησιότητας της

υπογραφής που είναι τεθειμένη σ' αυτό (άρθρο 457 § 1 εδάφ. α' ΚΠολΔικ) (ΕφΑθ 1542/2000 ΕλΔ 43,1457. ΠΠρΑθ 7926/1983. ΜΠρΑθ 3616/1985).

Η εκκαλούσα, προκειμένου να αποδείξει την περί εξοφλήσεως ένστασή της, προσκομίζει στο δικαστήριο και επικαλείται τις οικείες αποδείξεις, οι οποίες είναι – κατ' αυτήν – υπογεγραμμένες από τον ενάγοντα. Ο τελευταίος αρνείται την πατρότητα της υπογραφής επί των αποδείξεων αυτών. Πρόκειται για προβολή άρνησης της γνησιότητας ιδιωτικού εγγράφου (**Μπέης**, ΕρμΚΠολΔικ, υπό το άρθρο 460 Π 2 ε' σελ. 1761 και υπό το άρθρο 455 § 1 σελ. 1757. **Σινανιώτης**, ΕρμΚΠολΔικ, υπό το άρθρο 455 σελ. 360. **Ράμμο**, Εγχειρίδιον ΚΠολΔικ, τ. Π § 276 V σελ. 895. **Αρβανιτάκης**, Ζητήματα αποδεικτικών εγγράφων, έκδ. 1992, Κεφ. 2ο Π § 2.1., σελ. 67) και συνεπώς, η εκκαλούσα – ως επικαλούμενη την γνησιότητα των εγγράφων αυτών, έχει το αντικειμενικό δικονομικό βάρος να την αποδείξει (ΚΠολΔικ 457) (ΕφΑθ 1826/1996).

Ισχυρισμός εναγομένου ότι η υπογραφή που είναι τεθειμένη σε ιδιωτικό έγγραφο, (το οποίο ο αντίδικός του επικαλείται και προσκομίζει, προς απόδειξη ισχυρισμού του), δεν είναι δική του. Συνιστά άρνηση της γνησιότητας του εγγράφου αυτού κι όχι ένσταση πλαστότητας του εγγράφου, αφού η άρνηση αυτή δεν αναφέρεται σε περιεχόμενο της δηλώσεως που είναι καταχωρημένη στο έγγραφο (ΜΠρΑθ 9121/1981 ΕλΔ 23,514

Ισχυρισμός διαδίκου, ότι η δήλωση που εμπεριέχεται στο έγγραφο που προσκομίζει και επικαλείται ο αντίδικός του, δεν ανήκει σ' αυτόν. Υπό το ισχύον δικονομικό σύστημα (άρθρο 445 ΚΠολΔικ), κατ' αντίθεση προς το

προϊσχύσαν (βλ. το άρθρο 412 της ΠολΔικ), περιορίζεται η αποδεικτική ισχύς του ιδιωτικού εγγράφου, αφού με την ανωτέρω διάταξη του ΚΠολΔικ επιτρέπεται η ανταπόδειξη, περί του ότι η δήλωση του διαδίκου που εμπεριέχεται σε έγγραφο δεν είναι αληθής. Ο διάδικος που αμφισβητεί την αλήθεια αυτή βαρύνεται με το αντικειμενικό βάρος απόδειξης, εφόσον δε η δήλωση αυτή συνιστά μονομερή δικαιοπραξία, επιτρέπεται και το εμμάρτυρο αποδεικτικό μέσο, διότι οι μονομερείς δικαιοπραξίες δεν υπάγονται εξ ορισμού στο άρθρο 393 ΚΠολΔικ, αφού αυτό αφορά (και απαγορεύει – κατ' εξαίρεση - το εν λόγω αποδεικτικό μέσο) μόνον προς απόδειξη 1) σε συμβάσεων, 2) σε συλλογικών πράξεων, 3) κατά του περιεχομένου εγγράφου και 4) πρόσθετων συμφώνων δικαιοπραξιών. Οπότε, λειτουργεί και εν προκειμένω ο κανόνας του δικονομικού συστήματος, κατά τον οποίο επιτρέπεται η χρήση του εμμάρτυρου αποδεικτικού μέσου (ΠΠρΑθ 3824/1982).